

Pravoslávna cirkevná obec Košice

VEĽKÝ KAJÚCNY KÁNON
SV. ANDREJA KRÉTSKEHO
(slovenský jazyk)

**S požehnaním Jeho Vysokopreosvietenosti kyr Juraja
arcibiskupa michalovsko-košického**

marec 2014

Vo štvrtok piateho týždňa Veľkého pôstu

PIESEŇ 1.

Stal sa mi pomocníkom a ochrancom, na moju spásu. On je môj Boh, budem ho oslavovať, on je Boh môjho otca, budem ho vyvyšovať, lebo sa veľmi preslávil.

Zmiluj sa nado mnou, Bože, zmiluj sa nado mnou. (Pred každou slohou spievame tento, resp. posledný daný refrén.) **Pomiluj mja, Bože, pomiluj mja.**

Odkiaľ začnem oplakávať skutky svojho biedneho života? Aký počiatok dám terajšiemu náreku, Christe? Ale ty, ako milosrdný, daruj mi odpustenie hriechov.

Chod', úbohá duša, so svojím telom, vyznaj sa Budovateľovi všetkých, ostaň d'aleko od predošlej nerozumnosti a v pokání prines Bohu slzy.

Napodobnil som priestupok prvostvoreného Adama a spoznal som sa vyzlečený z Boha, večného kráľovstva a šťastia, kvôli mojim hriechom.

Beda mi, úbohá duša! Prečo si sa pripodobnila prvej Eve? Zle si videla a horko si sa zranila, dotkla si sa stromu a trúfalo si ochutnala nerozumný pokrm.

Miesto hmatateľnej Evy pomyslenou Evou sa mi stala vášnivá myšlienka v tele, ktorá sľubuje rozkoš, ale okusuje vždy len horký nápoj.

Adam bol právom vyhnaný z raja, lebo nezachoval tvoj jediný príkaz, Spasiteľu. Čo však čaká mňa, ktorý vždy odmietam tvoje slová života?

Vykonal som Kainovu vraždu, pre svoju svojvôľu som sa stal vrahom svedomia svojej duše. Oživiac telesnosť bojoval som proti nemu svojimi zlými skutkami.

Ábelovej spravodlivosti som sa nepripodobnil, Isuse, nikdy som ti nepriniesol príjemný dar, ani Boží skutok, ani čistú obeť, ani bezúhonný život.

Ako Kain, tak aj my, úbohá duša, priniesli sme spolu Pôsobiteľovi všetkého nečisté skutky, poškvrnenú obeť a neužitočný život, a tým sme sa odsúdili.

Oživil si hlinu, Staviteľu, dal si mi mäso a kosti, dych a život. Tvorca môj, Záchranca a Sudca môj, kajám sa, prijmi ma.

Odkrývam pred tebou, Spasiteľu, hriechy, ktoré som urobil, i rany mojej duše a môjho tela, ktoré mi v mojom vnútri zločinne naložili vražedné myšlienky.

Hoci som zhrešil, Spasiteľu, viem, že miluješ človeka, vychovávaš ho s láskou a vrúcne sa zmilúvaš. Voláš zablúdeného a keď vidíš jeho slzy, utekáš k nemu ako otec.

Od mladosti som prestupoval tvoje prikázania, Christe, plný vášni nedbal som o ne a svoj život som prežil vo vlačnosti. Preto volám k tebe, Spasiteľu: aspoň teraz na konci ma zachráň.

Som hodený pred tvoje brány, Spasiteľu, aspoň teraz v starobe ma neодоžeň naprázdno do pekla, ale ešte pred koncom mi ako Milovník človeka daruj odpustenie hriechov.

Svoje bohatstvo som premrhal v smilstve, niet u mňa ovocia zbožnosti, a tak hladný volám k Tebe: Otče zľutovania, pod' mi naproti a zľutuj sa nado mnou!

Vpadol som medzi zbojníkov svojimi myšlienkami, celý som teraz od nich dobitý, som plný rán, ale ty sám, Christe Spasiteľu, zastaň sa ma a uzdrav ma.

Zďaleka ma videl kňaz a obišiel ma, aj levita ma videl nahého v nešťastí a odvrátil zrak. Ale ty, Isuse, ktorý si zažiaril z Márie, zastaň sa ma a zľutuj sa nado mnou.

Baránok Boží, ktorý snímaš hriechy všetkých, zlož zo mňa ťažké bremeno hriechov, a ako milosrdný daruj mi slzy dojatia.

Padám pred tebou, Isuse, zhrešil som proti tebe. Očisť ma, zlož zo mňa ťažké bremeno hriechov a ako milosrdný daruj mi slzy dojatia.

Nevolaj ma na súd a nenos tam moje skutky, nevyšetruj moje slová a nežiadaj odčinenie mojich hnutí, ale vo svojom zľutovaní prehliadni moje hriechy a zachráň ma, Všemohúci.

Je čas pokánia a ja prichádzam k tebe, svojmu Stvoriteľovi: zlož zo mňa ťažké bremeno hriechov, a ako milosrdný daruj mi slzy dojatia.

Nebud' zhnusený zo mňa, Spasiteľu, neodháňaj ma preč od svojej tváre, zlož zo mňa ťažké bremeno hriechov, a ako milosrdný daruj mi odpustenie hriešnych pádov.

Všetky moje hriechy, Spasiteľu, dobrovoľné i nedobrovoľné, zjavné i tajné, vedomé i nevedomé, odpusť a očisť ako Boh, a zachráň ma.

Prepodobná matka Mária, pros Boha za nás.

Daruj mi žiarivú milosť zhora, z Božej prozreteľnosti, aby som unikol zatemneniu vášňami, a aby som s oduševnením ospevoval nádherné obrátenie tvojho života, Mária.

Priklonila si sa ku Christovým božským zákonom, zanechala si neudržateľné hnutia rozkoší a pristúpila si k nemu, zotrúvajúc vo všetkom dobrom dosiahla si každú jednu z čností.

Prepodobný otec Andrej, pros Boha za nás.

S vierou a láskou ťa ospevujeme a prosíme ťa, slávny Andrej, svojimi modlitbami nás oslobod' od hanebných žiadostí a urob nás teraz členmi Christovho kráľovstva.

Sláva: Nadprirodzená Trojica, tebe sa klaniam ako Jedinosti, zlož zo mňa ťažké bremeno hriechov, a ako milosrdná daruj mi slzy dojatia.

I teraz: Bohorodička, nádej a zástita tých, ktorí ťa ospevujú, zlož zo mňa ťažké bremeno hriechov a ako čistá Vládkyňa ma prijmi, keď sa kajám.

Stal sa mi pomocníkom a ochrancom, na moju spásu. On je môj Boh, budem ho oslavovať, on je Boh môjho otca, budem ho vyvyšovať, lebo sa veľmi preslávil.

PIESEŇ 2.

Počúvaj, nebo, a ja prehovorím, budem ospevovať Christa, ktorý prišiel z Panny v ľudskej prirodzenosti.

Zmiluj sa nado mnou, Bože, zmiluj sa nado mnou.

Počúvaj, nebo, a ja prehovorím. Zem, všímaj si hlas, ktorý sa kajá pred Bohom a ospevuje ho.

Všimni si ma, Bože, môj Spasiteľu, svojím láskavým okom, a prijmi moje vrúcne vyznanie.

Zhrešil som viac ako všetci ľudia, ja sám som zhrešil proti tebe, ale ako Boh sa zľutuj nad mojím stvorením.

Rozkošami vášní som zatemnil krásu svojej duše a celú svoju myseľ som úplne premenil na prach.

Búrka zloby ma drží v zajatí, milosrdný Pane, ale ty ako k Petrovi, aj ku mne vystri svoju ruku.

Poškrvnil som rúcho svojho tela, Spasiteľ, zašpinil som sa v obraze i podobe.

Stvárnil som beztvárnosť svojich vášní a kvôli pôžitkáckym hnutiam som stratil krásu mysle.

Roztrhal som svoj prvý odev, ktorý mi utkal Budovateľ na počiatku, a odvtedy ležím nahý.

Obliekol som si roztrhané rúcho, ktorý mi utkal Had svojou radou, a hanbím sa.

Aj ja ti predkladám slzy smilnice, Milosrdný: očisť ma svojím milosrdenstvom, Spasiteľu.

Vzhladol som na nádheru záhrady a moja myseľ sa dala oklamať. Odvtedy ležím nahý a hanbím sa.

Všetci velitelia vášní orali na mojom chrbte, predĺžili na mňa svoju nepravosť.

Kožené rúcha mi ušil hriech, ktorý ma vyzliekol z prvého, Bohom utkaného odevu.

Som pokrytý odevom hanby ako figovými listami na usvedčenie vášní, ktoré ma ovládajú.

Svojím vášnivým a pôžitkáckym životom som sa odel do potupného a hanebne zakrvaveného rúcha.

Vpadol som do pustošenia vášní a hmotného rozkladu, a odvtedy až doteraz ma nepriateľ potupuje.

V nezdržanlivosti som žil radšej pre veci a majetok, a teraz, Spasiteľ, som naložený ťažkým bremenom.

Skráslil som si telesný obraz rôznymi ozdobami nečistých myšlienok, a tak sa odsudzujem.

Usilovne som sa staral len o vonkajšie skrásľovanie a prehliadal som vnútornú svätyniu, obraz Boha.

Vášnami som pochoval nádheru prvého obrazu, Spasiteľ. Ale ty ju hľadáš a nájdi, ako kedysi drachmu.

Ako smilnica volám k tebe: Zhrešil som, ja sám som proti tebe zhrešil. Prijmi ako myro aj moje slzy, Spasiteľ.

Ako mýtnik ti volám, Spasiteľ: Očisť, očisť ma, lebo nik z Adamových potomkov nezhrešil voči tebe tak ako ja.

Ako Dávid som sa šmykol na smilstve a poškrvnil som sa, ale aj mňa, Spasiteľ, umy v slzách.

Nemám slzy ani pokánie, ani dojatie. Ty sám, Spasiteľ, daruj mi ich ako Boh.

Stratil som svoju prvostvorenú krásu a nádheru. Teraz ležím nahý a hanbím sa.

Pane, Pane, nezatvor mi dvere v ten deň, ale otvor mi ich, keď sa kajám pred tebou.

Počuj vzdychy mojej duše a prijmi kvapky z mojich očí, Spasiteľ, a zachráň ma.

Milovník človeka, ty chceš, aby všetci boli spasení, ty ma zavolaj a prijmi ma, kajúceho.

Presvätá Bohorodička, zachráň nás!

Prečistá Bohorodička Panna, jediná nadovšetko ospevovaná, usilovne sa modli, aby sme boli spasení.

Hľadte, hľadte, ja som Boh, ktorý kedysi na púšti svojmu ľudu dával mannu ako dážď a vode dal vytrysknúť zo skaly, svojou jedinečnou pravickou a silou.

Zmiluj sa nado mnou, Bože, zmiluj sa nado mnou.

Hľadte, hľadte, ja som Boh. Počúvaj, moja duša, Pána, ktorý ťa volá a vzdial sa od predošlého hriechu, maj bázeň pred ním ako pred nepodplatiteľným, ako pred Sudcom a Bohom.

Komu si sa to pripodobnila, prehriešna duša? Iba prvému Kainovi a tamtomu Lamechovi, lebo si kameňovala telo svojimi zločinmi a zabila si myseľ nerozumnými hnutiami.

Prešli sme, duša, všetko, čo bolo pred Zákom. Nepripodobnila si sa Setovi, nenapodobnila si svojou premenou Enosa, Henocha, či Noeho, ale ukázala si sa úbohousproti tým spravodlivým v živote.

Ty sama, moja duša, otvorila si priepustý hnev svojho Boha, zatopila si ako zem celé svoje telo, svoje skutky i život, a ostala si mimo zachraňujúcej archy.

Zabil som muža a to ma zranilo, zabil som mládenca a to ma dobilo, volal Lámech s plačom. A ty sa, moja duša, netrasieš, že si pošpinila svoje telo a poškrvnila svoju myseľ?

Zaumienila si si svojimi žiadosťami postaviť vežu a vztýčiť pevnosť, duša, ale Budovateľ zadržal tvoje plány a zvrhol na zem tvoje chytráctva.

Ako som len napodobnil Lamecha, dávneho vraha! Pôžitkáorskými hnutiami som zabil dušu ako muža, myseľ ako mládenca, a telo ako svojho brata, podľa vraha Kaina.

Kedysi Pán zoslal dážď ohňa od Pána na hnevbudiacu nepravosť a spálil Sodomčanov. A ty, duša, zapálila si pekelný oheň, v ktorom máš byť spálená.

Zranil som sa a dotĺkol, hľa, nepriateľské strely, ktoré zranili moju dušu a moje telo. Hľa, moje podliatiny, hnisavé rany a zamračená tvár, tak kričia údery mojich svojvoľných vášní.

Spoznajte a hľadte, ja som Boh, ktorý skúma srdcia a trápi mysle, ktorý odhaľuje skutky a spaľuje hriechy, ktorý vedie súdny spor siroty, poníženého a chudobného.

Prepodobná matka Mária, pros Boha za nás.

Bola si ponorená do priepasti zloby a vystrela si svoje ruky, Mária, k milosrdnému Bohu. A on, ktorý všemožne hľadal tvoje obrátenie, ako k Petrovi ľudomilne vystrel k tebe svoju božskú ruku.

Zavrhla si starú cestu hriechu, a celým srdcom a celou láskou si pribehla ku Christovi, sýtala si sa v neprístupných pustatinách a čisto si plnila jeho božské prikázania.

Prepodobný otec Andrej, pros Boha za nás.

Vidíme, vidíme, duša, lásku Boha a Vládca k človeku, preto ešte pred koncom so slzami padnime pred ním a volajme: Na modlitby Andreja, Spasiteľ, zmiluj sa nad nami.

Sláva: Bezpočiatočná, nestvorená Trojica a nedeliteľná Jedinosť, kajám sa, prijmi ma, zhrešil som, zachráň ma. Som tvoje stvorenie, neprehliadni ma, ušetri ma a zachráň pred ohnivým odsúdením.

I teraz: Prečistá Vládkyňa, Bohorodička, nádej tých, ktorí sa k tebe utiekajú, prístav búrkou zmietaných. Svojimi modlitbami urob toho, ktorý je Milosrdný, Stvoriteľ a tvoj Syn, milosrdným aj voči mne.

Hľadte, hľadte, ja som Boh, ktorý kedysi na púšti svojmu ľudu dával mannu ako dážď a vode dal vytrysknúť zo skaly, svojou jedinečnou pravickou a silou.

PIESEŇ 3.

Na nehybnom kameni svojich prikázaní, Christe, upevni moje zmýšľanie.

Zmiluj sa nado mnou, Bože, zmiluj sa nado mnou.

Kedysi Pán zoslal dážď ohňa od Pána a vtedy spálil zem sodomskú.

Hľadaj bezpečie v horách, duša, ako tamten Lót, a utekaj do Segory.

Utekaj, duša, pred vznietením, utekaj pred Sodomským požiarom, utekaj pred strávením od božského plameňa.

Ja sám som proti tebe zhrešil, zhrešil som viac ako všetci, Christe, Spasiteľu, neprehliadni ma.

Ty si Dobrý Pastier, hľadaj ma ako baránka, zablúdil som, neprehliadni ma.

V tebe je rozkoš, Isuse, ty si môj Stvoriteľ, v tebe, Spasiteľu, budem ospravedlnený.

Vyznávam sa ti, Spasiteľ, zhrešil som, zhrešil som pred tebou. Ale prepáč a odpusť mi ako milosrdný.

Presvätá Trojica, Bože náš, zmiluj sa nad nami.

Ó, Trojica, Jedinosť, Bože! Zachráň nás od klamu, pokušení a nástrah.

Presvätá Bohorodička, zachráň nás!

Raduj sa, Lono, ktoré prijalo Boha, raduj sa, Pánov prestol, raduj sa, Matka nášho Života.

Upevni na kameni svojich prikázaní, Pane, moje pohnuté srdce, lebo ty jediný si Svätý a Pán.

Zmiluj sa nado mnou, Bože, zmiluj sa nado mnou.

Získal som teba, Víťaz nad smrťou, a v tebe prameň života. Ešte pred koncom ti zo svojho srdca volám: Zhrešil som, očisť ma a zachráň ma.

Zhrešil som, Pane, zhrešil som pred tebou, očisť ma. Lebo niet takého medzi ľuďmi, čo zhrešili, ktorého by som neprekonal svojimi hriechmi.

Napodobňoval som, Spasiteľ, smilníkov za Noema, a zdedil som ich odsúdenie utopením v záplave.

Napodobňovala si, duša, Chama, otcovraha, a nezakryla si hanbu svojho blížneho, neodvrátila si sa, aby si hľadela opačným smerom.

Ako Lót pred požiarom, utekaj pred hriechom, moja duša, utekaj od Sodomy a Gomory. Utekaj od plameňa každej nerozumnej túžby.

Volám ti: Zmiluj sa, Pane, zmiluj sa nado mnou, keď prídeš so svojimi anjelmi odmeňovať všetkých podľa hodnoty ich skutkov.

Nezdedila si Semovo požehnanie, úbohá duša, a nemáš ani rozsiahle bohatstvo Jafeta v zemi odpustenia.

Vyjdí zo zeme Charan, vyjdí z hriechu, duša, choď do zeme oplývajúcej neporušiteľnosťou večného života, ktorú zdedil Abrahám.

Počula si, duša moja, ako Abrahám kedysi opustil zem svojich otcov a stal sa prisťahovalcom. Napodobni jeho rozhodnutie.

Pri dube Mamreho pohostil patriarcha anjelov, a takto v starobe zdedil ovocie prísľubu.

Moja úbohá duša, spoznala si novú obeť Izáka, tajomný celopal Pánovi. Napodobni jeho rozhodnutie.

Počula si, moja duša, že Izmael bol vyhnaný ako dieťa otrokyne. Vytriezvi a hľad', aby sa ti nestalo niečo podobné pre tvoje pôžitkárstvo.

Pripodobnila si sa, duša, dávnej Hagare, egyptanke, svojím rozhodnutím si sa zotročila a porodila si nového Izmaela, pohrdanie.

Spoznala si, moja duša, Jakubov rebrík, viditeľný od zeme po nebo. Prečo si teda rázne nestúpala hore v zbožnosti?

Medzi ľuďmi napodobňuj Božieho kňaza, osamelého kráľa, Christovu podobu, jeho život v pokoji.

Neobracaj sa späť, duša, nebuď soľným stĺpom. Nech ťa zastraší obraz Sodomy, zachráň sa hore v Segore.

Vládca, neodvrhni prosby tých, ktorí ťa ospevujú. Ale zľutuj sa nad nimi, Milovník človeka, a daruj odpustenie tým, ktorí ťa s vierou prosia.

Prepodobná matka Mária, pros Boha za nás.

Som zajatý búrkou a vlnobitím hriechov. Ale ty sama, matka, ma teraz zachráň a zaveď do prístavu božského pokánia.

Aj teraz, prepodobná, prines svojimi modlitbami prosby svojich služobníkov k milosrdnej Bohorodičke a otvor mi prístup k Bohu.

Prepodobný otec Andrej, pros Boha za nás.

Svojimi modlitbami zadováž aj mne odpustenie dlhov, Andrej, hlava Kréty, lebo ty si výnimočný zasvätenec do tajov pokánia.

Sláva: Jednoduchá a nestvorená Trojica, bezpočiatočná Prirodzenosť, v trojici hypostáz ospevovaná. Spas nás, ktorí sa s vierou klaniame tvojej moci.

I teraz: Podivuhodný zázrak! Nadčasového Syna z Otca si v čase porodila, nepoznajúc muža, kojila si ho a Pannou si zostala.

Upevni na kameni svojich prikázaní, Pane, moje pohnuté srdce, lebo ty jediný si Svätý a Pán.

SIDALEN: Hlas 8. podoben: Voskresl jesi od hroba:

Bohu podobné svetlá, Spasiteľovi apoštoli, osviet'te nás v tme života, nech teraz príkladne kráčame dňom vo svetle sebaovládania a utekáme od nočných vášní, aby sme potom v radosťi uvideli slávne Christove strasti.

Podoben: Povelínnoje tájno:

Sláva: Bohom vybraná apoštolská dvanásťka, prines teraz prosbu Christovi za to, aby prešli bojiskom pôstu všetci, čo s dojatím konajú modlitby a s oduševnením budujú čnosť. Nech takto, prinášajúc slávu a chválu, dosiahneme videnie slávneho vzkriesenia Christa Boha.

Samopodoben.

I teraz: Bohorodička, spolu s apoštolmi pros Syna a Slovo nepochopiteľného Boha, ktorý sa nevysloviteľným spôsobom nad ľudské chápanie zrodil z teba, aby daroval svetu

čistý pokoj, aby nám ešte pred koncom odpustil hriechy a aby vo svojej vrcholnej добрote urobil svojich služobníkov hodnými nebeského kráľovstva.

PIESEŇ 4.

Tripisnec – triodion (bez poklon.)

Pane, počul som tajomstvo tvojej prozreteľnosti, spoznal som tvoje skutky a oslávil som tvoje Božstvo.

Svätí apoštoli, proste Boha za nás.

Zdržanlivo žili osvietení Christovi apoštoli a teraz nás svojím príhovorom u Boha stišujú pre čas zdržanlivosti.

Dvanásťstrunná lýra, božský chór učeníkov zaspieval spásonosnú pieseň a prehlušil hlasy zla.

Duchovným dažďom ste napojili celú zem pod slnkom a odohnali ste súš mnohobožstva, preblážení.

Presvätá Bohorodička, zachráň nás!

Žil som vo vysokom zmýšľaní a bol som ponížený, zachráň ma, prečistá Panna, veď ty si porodila toho, čo pozdvihol poníženú prirodzenosť.

Svätí apoštoli, proste Boha za nás.

Prečestný zbor apoštolov, modliaci sa k Budovateľovi všetkých, pros, aby sa zmiloval nad nami, čo ťa oslavujeme.

Boli ste ako roľníci, Christovi apoštoli, celý svet ste obrábali božským slovom: vždy prinášajte Bohu ovocie.

Stali ste sa naozaj milovaným Christovým vinohradom, apoštoli, lebo z vás vytrysklo svetu duchovné víno.

Sláva: Svätá Trojica, najmocnejšia, najvyššia, jednej podoby; Otec, Slovo a Svätý Duch; Boh, Svetlo a Život, zachovaj svoje stádo.

I teraz: Raduj sa, prestol v podobe ohňa, raduj sa, svietnik nosiaci Sviecu, raduj sa, vrch posvätenia, archa života, svätá sieň svätých.

(Ďalej už s poklonami.)

Prorok Habakuk začul o tvojom príchode a preľakol sa, počul, že sa chceš narodiť z Panny a zjaviť sa ľudom, a volal: Počul som správu o tebe a preľakol som sa. Sláva tvojej moci, Pane.

Zmiluj sa nado mnou, Bože, zmiluj sa nado mnou.

Nepohrdaj dielom svojich rúk, neopúšťaj svoje stvorenie, spravodlivý Sudca, Milovník človeka, hoci som ja sám ako človek zhrešil viac než ktorýkoľvek človek. Ale ty ako Pán všetkého máš moc odpúšťať hriechy.

Približuje sa koniec, duša, približuje sa a ty o to nedbáš, nepripravuješ sa. Čas sa kráti, vstaň, Sudca je už blízko pri dverách. Čas nášho života sa míňa ako sen a kvet, prečo sa zbytočne mätieme?

Vzpriam sa, moja duša, zamysli sa nad skutkami, ktoré si urobila, postav ich pred svoju tvár a vyroň kvapky slz. Statočne rozpovedz Christovi svoje skutky a myšlienky, a budeš ospravedlnená.

Niet žiadneho hriechu, ani skutku, ani zloby, ktorými by som nezhrešil; rozumom a slovom, či súhlasom; predstavou a myšlienkou, či skutkom tak, ako nikdy nikto iný.

Pre toto som aj bol odsúdený, pre toto som bol pokarhaný, ja úbohý, svojím svedomím, nad ktoré nič vo svete nie je potrebné. Sudca, Záchranca môj, ty vidíš do mňa, ušetri, vyslobod' a zachráň svojho služobníka.

Rebrík, ktorý kedysi videl veľký medzi patriarchami, je obrazom činného výstupu a duchovného rastu. Ak chceš byť živá, moja duša, vo svojom konaní, poznaní a videní, obnov sa.

Na splatenie dlhu patriarcha trpel horúčosť dňa a znášal mráz noci, denne zväčšoval zverené stádo. Pásol ho, namáhal sa a pracoval, aby získal svoje dve ženy.

Dve ženy, to cháp ako konanie a poznanie v duchovnom nazeraní: Liu, mnohohodnú, ako konanie, a Ráchel, namáhajúcu sa, ako poznanie. Bez námahy sa totiž, duša, nezdokonalí ani konanie ani nazeranie.

Bdej, moja duša, a vynikni ako kedysi veľký medzi patriarchami, aby si získala konanie s poznaním, aby si bola umom nazerajúcim na Boha a v nazeraní aby si dosiahla nezachádzajúci oblak. Potom budeš veľkým kupcom.

Veľký medzi patriarchami splodil dvanástich patriarchov, a tým ti, moja duša, tajomne postavil rebrík činného výstupu. On ti múdro ukázal svoje deti ako tvoje duchovné základy a stupne ako vystupovanie po nich.

Napodobnila si, duša, nenávideného Ezaua, predala si podvodníkovi prvenstvo prvej nádhery. Prišla si o otcovské požehnanie a dvakrát si sa pošmykla, úbohá, v konaní aj poznaní. Preto teraz čiň pokánie!

Ezau bol nazvaný Edom pre spojenie bezhraničnej zlosti a žiadostivosti. Stále rozpaľovaný nezdržanlivosťou a poškvŕňovaný rozkošami bol pomenovaný Edom, čo znamená rozpálenie duše milujúcej hriech.

Počula si, moja duša, o Jóbovi, ktorý bol na hnojisku ospravedlnený, ale nenapodobňovala si jeho odvahu, nedržala si sa pevne toho, čo vieš a čo si zakúsila, ale prejavila si sa ako netrzeplivá.

Ten, ktorý bol predtým na tróne, je teraz na hnojisku pokrytý hnisavými ranami. Mnohohodný a slávny je zrazu bezdetný a bezdomovec. Palác bol vystriedaný hnojiskom a perly ranami.

Moje telo sa poškvŕnilo a duch sa zašpinil, celý som sa pokrýl ranami. Ale ty, Christe, lekár, cez moje pokánie mi ich uzdrav, umy, očisť, a urob ich, Spasiteľ, čistejšími než sneh.

Za všetkých si položil svoje telo a krv, keď ťa križovali, Slovo. Telo, aby si ma obnovil, krv, aby si ma obmyl. Svojho ducha si odovzdal, Christe, aby si ma priviedol k svojmu Otcovi.

Vykonal si dielo spásy uprostred zeme, Milosrdný, aby sme boli zachránení, dobrovoľne si sa nechal rozpäť na dreve. Otvoril sa zavretý raj, horné i dolné tvorstvo a všetky zachránené národy sa ti klaňajú.

Krv z tvojho boku nech sa mi stane kúpeľom a zároveň nápojom, z ktorého prýštia vody odpustenia, aby som bol obojstranne očistený, keď budem pomazaný i keď budem piť. Lebo tvoje životodarné slová, Slovo, sú pomazaním i nápojom.

Cirkev získala ako čašu tvoj životodarný bok, z ktorého nám vytryskol dvojitý tok, odpustenie a poznanie, ako obraz dvoch záveti v jednote, predošlej i novej, Spasiteľ náš.

Som nahý, bez svadobnej siene, bez svadby aj bez večere. Lampa mi zhasla, lebo nemá olej. Kým som spal, sieň sa zamkla a večera sa zjedla. A ja som so zviazanými rukami a nohami vyhodенý von.

Čas môjho života je krátky, naplnený bolesťou a zlobou. Ale prijmi ma v pokání a pozvi ma k poznaniu, aby som sa nestal ziskom ani pokrmom pre cudzinca, ty sám, Spasiteľu, zľutuj sa nado mnou.

Zaodetý kráľovskou dôstojnosťou, vencom a purpurom, spravodlivý muž s veľkým majetkom, prekypujúci bohatstvom a stádami, náhle schudobnel, prišiel o bohatstvo a kráľovskú slávu, a stal sa chudákom.

Hoci bol spravodlivý a bezúhonný nad všetkých, neunikol pred úkladmi a sieťami ľstivého. Čo urobíš, úbohá duša, milujúca hriech, keď čosi neočakávané postihne teba?

Teraz som povýšenecký vo svojej reči, krutý v srdci, a je to prázdnota a márnosť. Neodsúď ma spolu s farizejom, ale radšej mi daruj pokoru mýtnika a pripočítaj ma k nemu, jediný milosrdný a spravodlivý Sudca.

Zhrešil som a potupil som nádobu svojho tela, viem to, Milosrdný. Ale prijmi ma v pokání a pozvi ma k poznaniu, aby som sa nestal ziskom ani pokrmom pre cudzinca, ty sám, Spasiteľu, zľutuj sa nado mnou.

Pre vaše som sa sám sebe stal idolom a škodil som tým svojej duši, Milosrdný. Ale prijmi ma v pokání a pozvi ma k poznaniu, aby som sa nestal ziskom ani pokrmom pre cudzinca, ty sám, Spasiteľu, zľutuj sa nado mnou.

Nepočúval som tvoj hlas, neposlúchal som tvoje zákonodarné Písmo. Ale prijmi ma v pokání a pozvi ma k poznaniu, aby som sa nestal ziskom ani pokrmom pre cudzinca, ty sám, Spasiteľu, zľutuj sa nado mnou.

Prepodobná matka Mária, pros Boha za nás.

Žila si netelesný život v tele, Prepodobná, a tak si prijala skutočne veľkú milosť zastávať sa u Boha tých, čo si ťa verne ctia. Preto ťa prosíme: Svojimi modlitbami vyslobod' i nás zo všetkých nástrah.

Bola si zvedená do hlbiny veľkých nemiestností, ale neudržali ťa. Najlepšou myšlienkou si sa rozbehla nahor k dokonalej čnosti, ktorú si preslávne ukázala skutkami, čím si, Mária, vzbudila údiv anjelov.

Prepodobný otec Andrej, pros Boha za nás.

Prebľazený Andrej, chvála Otcov, pozdvihnutie Kréty, stojac pred Božskou Trojicou, neprestávaj prosiť svojimi modlitbami, aby sme boli zbavení múk my, ktorí ťa s láskou vzývame ako božského zástancu.

Sláva: Oslavujem ťa ako Boha, ty jediné trojičné Božstvo, nedeliteľné v bytnosti a nezliate v osobách, v jednom kral'ovaní a na spoločnom tróne, a volám ti slávnú pieseň, na výsostiach trikrát spievanú.

I teraz: Rodíš a pritom zotrúvaš v panenstve, v tele i duši ostávaš pannou. Ten, čo sa narodil, obnovuje zákony prirodzenosti, rodí nerodiace lono. Tam, kde Boh chce, podriadiuje sa prirodzený poriadok, lebo on koná všetko, čo chce.

PIESEŇ 5.

Od noci bdiem a prosím, Milovník človeka, naplň ma svetlom, usmerni aj mňa k svojim povelom a nauč ma, Spasiteľu, konať tvoju vôľu.

Zmiluj sa nado mnou, Bože, zniluj sa nado mnou.

Svoj život som stále žil v noci, noc hriechu sa mi totiž stala tmou a hustou hmlou. Ale ty, Spasiteľu, urob ma synom svetla.

Napodobnil som Rubena, ja úbohý, poškrnil som svoje lôžko tak, ako on otcovo, a dopustil som sa skutku neprávosti a nezákonnosti proti Najvyššiemu Bohu,.

Vyznávam sa ti, Christe Kráľu: zhrešil som. Zhrešil som, ako kedysi bratia, čo predali Jozefa, plod čistoty a rozvážnosti.

Súrodenci zviazali spravodlivú dušu, predali do otroctva milého, ako predobraz Pána. A ty, duša, celá si sa predala svojim zlom.

Napodobňuj rozum spravodlivého a rozvážneho Jozefa, úbohá a neskúsená duša, nekonaj ustavične neprávosti a nepoškrňuj sa nerozumnými hnutiami.

Hoci Jozef kedysi žil v jame, bolo to predobrazom tvojho pohrebu a vzkriesenia. Kedyže ti ja dám niečo také?

Počula si, duša, o Mojžišovom košíku, ktorý bol nesený vodami a vlnami rieky. Akoby v arche Mojžiš kedysi unikal pred uskutočnením krutých faraónových úkladov.

Ak si počula, úbohá duša, o babiciach, čo kedysi zabíjali každého novonarodeného mužského rodu, teda skutok rozvážnosti, teraz ako veľký Mojžiš nechaj sa koiť mliekom múdrosti.

Zranila si svoje hriešne zmýšľanie, úbohá duša, ale nezabila si ho tak, ako veľký Mojžiš Egyptána. Povedz, ako sa teraz pokáním usídliť v púšti žiadostí?

Veľký Mojžiš sa usídlil v púšti. Chod' teda, napodobňuj jeho život, duša, aby si bola aj pri videní Božieho zjavenia v kríku.

Predstavuj si, duša, Mojžišovu palicu, ktorá udierala more a zhustila hlbiny, ako predobraz kríža. Ním môžeš aj ty konať veľké veci.

Áron obetoval Bohu čistý a nefalšovaný oheň. Ale Ofnim a Fines, teda ty, duša, prinášali bohucudzí, poškrvnený život.

Svojimi mravmi som sa stal podobný ako krutý faraón, dušou a telom podobný ako Jannes a Jambres, a môj um je zatopený. Vládca, príď mi na pomoc!

Úbohý v ume, zmiešal som sa s kalom, umy ma, Vládca, kúpeľom mojich sĺz, prosím ťa, urob odev môjho tela bielym ako sneh.

Keď skúmam svoje skutky, Spasiteľu, vidím, že som každého človeka prekonal svojimi hriechmi, lebo mám poznanie a v ňom som zhrešil, nie v nevedomosti.

Ušetri, Pane, ušetri svoje stvorenie, zhrešil som, prepáč mi, lebo v prirodzenosti čistý si len ty jediný a nik iný okrem teba nie je bez škvrny.

Ty si Boh a kvôli mne si vzal na seba môj obraz, ukázal si divy, uzdravil si malomocných, postavil si ochrnutého a zastavil si krvotok chorej ženy dotykom rúcha.

Napodobňuj, úbohá duša, ženu s krvotokom. Pribehni a dotkni sa lemu Christovho odevu, aby si bola zbavená rán a počula od neho: "Tvoja viera ťa zachránila!"

Napodobňuj zhrbenú ženu, duša, pod' a padni k Isusovým nohám, aby ťa narovnal a mohla si chodiť priamo po Pánových cestách.

Hoci si hlbokou studňou, Vládca, nech mi vytryskne voda z tvojho vnútra, aby som ako Samaritánka pil a nebol smädný, lebo z teba pramenia rieky života.

Nech sa mi moje slzy stanú jazerom Siloe, Vládca Pane, aby som si aj ja mohol obmyť zreničky srdca a mohol duchovne vidieť teba, nadvečné Svetlo.

Prepodobná matka Mária, pros Boha za nás.

Plná jedinečnej túžby, želala si si pokloniť sa Drevu života a bolo ti to dané. Urob aj mňa hodným slávy zhora.

Prekročila si vody Jordánu a našla si pokoj bez bolesti, lebo si ušla od telesných rozkoší. Aj nás od nich vyslobod', prepodobná, svojimi modlitbami.

Prepodobný otec Andrej, pros Boha za nás.

Premúdry Andrej, ako výnimočného medzi pastiermi a ako vyvoleného, s veľkou láskou a bážňou ťa prosím, aby som na tvoje modlitby získal spásu a večný život.

Sláva: Oslavujeme ťa, Trojica, ako jedného Boha: svätý, svätý, svätý si, Otec, Syn a Duch, jednoduchá Bytnosť, Jedinosť, ktorej sa večne klaniame.

I teraz: Z teba, Neporušená, Matka bez muža a Panna, obliekol sa do mojej prirodzenosti Boh, Tvorca vekov, a zjednotil so sebou prirodzenosť človeka.

PIESEŇ 6.

Volal som z celého srdca k milosrdnému Bohu, on ma začul z najhlbšieho pekla a vyviedol môj život z rozkladu.

Zmiluj sa nado mnou, Bože, zmiluj sa nado mnou.

Slzy mojich očí, Spasiteľ, a vzdychy z hĺbky ti prinášam ako čistú obeť, a moje srdce volá: Bože, zhrušil som proti tebe, očistiť ma.

Odklonila si sa, duša, od svojho Pána, ako Dátan a Abíram. Ale volaj z najhlbšieho pekla: Ušetri ma!, aby ťa nezakryla priepasť zeme.

Ako vystrájajúca jalovica, duša, pripodobnila si sa Efraimovi. Ako gazela zachráň si život pred pascou, okrídli dušu skutkami a nazeraním.

Mojžišova ruka nech nás ubezpečí, duša, že Boh môže vybieliť a očistiť malomocný život. A nezúfaj nad sebou, hoci aj si malomocná.

Vlny mojich hriechov, Spasiteľu, vracajúce sa ako v Červenom mori, ma zrazu zakryli ako kedysi Egyptanov a ich veliteľov.

Nezvalo si volila, duša, ako kedysi Izrael, lebo si nerozumne dala prednosť pôžitkárskeho obžerstvu žiadostí pred božskou mannou.

Dala si prednosť, duša, studniam kanaánskych myslí pred prameňom z kameňa, z ktorého ti rieka múdrosti ako čaša nalieva prúdy bohoslovía.

Ako kedysi neznalí ľudia na púšti, moja duša, dala si prednosť svinskému mäsu v kotloch a egyptskej strave pred stravou nebeskou.

Keď tvoj služobník Mojžiš udrel skalú svojou palicou, predzobrazil tak symbolicky tvoj životodarný bok, z ktorého my všetci vodu života, Spasiteľu, čerpáme.

Skúmaj, duša, ako Isus Navin na zaslúbenú zem, a pozeraj, aká je, a usídlili sa v nej vernosťou Zákona.

Vstaň a ako Jozue napadni Amaleka – telesné vášne, Gabaonitov, čiže ľstivé myšlienky, a navždy zvíťaz nad nimi.

Prekroč tečúcu prirodzenosť času tak, ako kedysi Archa, a prisľúbenie tej zeme nech je v tvojom vlastníctve, duša, tak prikazuje Boh.

Ako si kedysi zachránil Petra, ktorý volal: Zachráň ma!, pod' mi naproti, vystri svoju ruku, vyslobod' ma z obludy, Spasiteľu, a vyved' ma z hĺbiny hriechu.

Poznám ťa ako prístav stíšenia, Vládca, Vládca Christe. Predstihni ma a zachráň ma z nekončiacich hĺbín hriechu a beznádeje.

Ja som tá kráľovská drachma, Spasiteľu, ktorú si kedysi stratil. Zapál' však sviecu, svojho Predchodcu, Slovo, hľadaj a nájdi svoj obraz.

Vstaň a ako Jozue napadni Amaleka – telesné vášne, Gabaonitov, čiže ľstivé myšlienky, a navždy zvíťaz nad nimi.

Prepodobná matka Mária, pros Boha za nás.

Aby si uhasila plameň vášní, Mária, rozpaľovaná v duši, vždy si ronila kvapky slz. Daruj aj mne, svojmu služobníkovi, tento dar.

Svojím dôsledným životom na zemi, matka, získala si nebeskú bezvášnivosť. Preto pros, aby tvojimi modlitbami boli zbavení vášní tí, čo ťa ospevujú.

Prepodobný otec Andrej, pros Boha za nás.

Poznám ťa ako pastiera a predstaveného Kréty, príhovorcu za celý svet. Preto utekám k tebe, Andrej, a volám ti: vytiahni ma, otče, z hĺbiny hriechu.

Sláva: Som jednoduchá, nedeliteľná Trojica, rôzna v Osobách, a som Jedinosť prirodzenosťou zjednotená; tak hovorí Otec, Syn a Božský Duch.

I teraz: Tvoje lono nám zrodilo Boha, ktorý prijal obraz podľa nás. Jeho ako Stvoriteľa všetkých pros, Bohorodička, aby sme tvojimi modlitbami boli ospravedlnení.

Kondak Hlas 6.:

Duša moja, duša moja, vstaň! Prečo spíš? Blíži sa koniec a máš byť prečo znepokojená! Vzpriam sa teda, nech ťa ušetrí Christos Boh, ktorý je všade a všetko naplňa.

Ikos:

Keď diabol videl, že Christovo uzdravujúce vnútro je otvorené a vyteká z neho zdravie pre Adama, zabolelo ho to a zranilo. Bedákal, nariekal, a svojim druhom volal: Čo urobím Máriinu synovi? Zabíja ma Betlehemčan, ktorý je všade a všetko naplňa.

BLAŽENSTVÁ Hlas 6, s poklonami:

Pane, spomeň si na nás, keď prídeš do svojho kráľovstva.

Zbojníka, ktorý ti, Christe, volal na kríži: “Spomeň si na mňa,” urobil si obyvateľom raja. Daruj aj mne, nehodnému, jeho pokánie.

Blažení chudobní v duchu, lebo ich je nebeské kráľovstvo.

Počula si o Manuovi, moja duša, ako mal kedysi zjavenie Boha a z neplodnej ženy prijal plod prislúbenia. Napodobňuj jeho spravodlivosť.

Blažení plačúci, lebo oni sa potešia.

Napodobnila si Samsonovu lenivosť, duša, cudzincom – rozkošiam si odovzdala svoj rozvážny a blažený život, a nechala si si tak ostriať hlavu svojich skutkov.

Blažení krotkí, lebo oni zedia zem.

Ten, ktorý kedysi porazil cudzincov osľou čelust'ou, ocitol sa teraz v zajatí vášnivého pôžitkárstva. Ale uteč, moja duša, pred napodobňovaním tohto konania a slabosti.

Blažení hladujúci a smädiaci po spravodlivosti, lebo oni sa nasýtia.

Vojvodcovia Barak a Jefte boli ctení ako sudcovia Izraela a spolu s nimi tiež statočná Debora. Ich odvahou sa vzchop duša, a upevni sa.

Blažení milosrdní, lebo oni nájdu zmilovanie.

Spoznala si, duša, odvahu Jahely, ktorá kedysi prebodla Sisara a uskutočnila tak záchranu ostrým drevom, počuješ to, drevom, ktoré je pre teba obrazom kríža.

Blažení čistí v srdci, lebo onividia Boha.

Obetuj pochvalnú žertvu, duša, prines skutky ako dcéru, čistejšiu než tá Jefteho, a zabi ako obeť svojmu Pánovi telesné vášne.

Blažení tvorcovia pokoja, lebo budú nazvaní Božími synmi.

Mysli na Gedeonovo rúno, moja duša, prijmi rosu z neba, zohni sa ako pes a pi vodu vytekajúcu zo Zákona tak, že sa necháš stvárňovať jeho písmenami.

Blažení vyhnaní pre spravodlivosť, lebo ich je nebeské kráľovstvo.

Ušlo sa ti, moja duša, odsúdenie kňaza Héliho, keď si pre nedostatok rozumu získala vášne, podobne ako on deti, aby konali nepravosti.

Blažení ste, keď vás budú potupovať, prenasledovať a všetko zlé na vás nepravdivo hovoriť kvôli mne.

V knihe Sudcov, moja duša, chladnokrvne rozdelil Levita svoju ženu Dvanástim pokoleniam, aby tak odhalil škvrnu nepravosti Benjamína.

Radujte sa a vesel'te sa, lebo hojná je vaša odmena v nebi.

Múdrost' milujúca Anna sa modlila, pohybovala perami na chválu, ale jej hlas nebolo počuť. A hoci je neplodná, rodí syna hodného tej modlitby.

Pane, spomeň si na nás, keď prídeš do svojho kráľovstva.

Medzi sudcov sa zaradilo Annino dieťa, veľký Samuel z Ramatajimu, vychovávaný v Pánovom dome. Jeho napodobňuj, moja duša, a skôr než skutky iných súd' svoje skutky.

Vládca, spomeň si na nás, keď prídeš do svojho kráľovstva.

Dávid, vybraný na kraľovanie, bol pomazaný na kráľa rohom božského myra. Ty však, moja duša, ak túžiš po kraľovstve zhora, pomaž sa slzami ako myrom.

Svätý, spomeň si na nás, keď prídeš do svojho kráľovstva.

Zmiluj sa nad svojím stvorením, Láskavý, zľutuj sa nad dielom svojich rúk. Ušetri všetkých, čo zhrešili, a aj mňa, ktorý som viac než všetci nedbal o tvoje povely.

Sláva: Bezpočiatočnému, Rodeniu a Pochádzaniu: klaniam sa rodiacemu Otcovi, oslavujem rodeného Syna, ospevujem svätého Ducha, vyžarujúceho rovnako ako Otec a Syn.

I teraz: Tvojmu nadprirodzenému pôrodu sa klaniame, Bohorodička, a nerozdeľujeme slávu tvojho dieťaťa medzi prirodzenosti: on je totiž jeden v osobe, ale vyznávame dve jeho prirodzenosti.

PIESEŇ 7.

Zhrešili sme, konali sme neprávosti a krivdy pred tebou, nezachovali sme, ani sme nekonali to, čo si nám prikázal. Ale neodvrhni nás navždy, Bože otcov.

Zmiluj sa nado mnou, Bože, zmiluj sa nado mnou.

Zhrešil som, konal som neprávosti, odvrhol som tvoje prikázanie, lebo som sa narodil v hriechu, a pridal som údery svojim ranám. Ale ty sám sa zmiluj nado mnou ako milosrdný, Bože otcov.

Vyznal som ti ako svojmu sudcovi tajomstvá svojho srdca. Pozri na moje poníženie, pozri aj na moje trápenie, zhliadni teraz na môj spor a ty sám sa zmiluj nado mnou ako milosrdný, Bože otcov.

Keď Saul kedysi stratil oslíčatá svojho otca, nečakane dostal kráľovstvo do rúk. Ty však, duša, dávaj pozor a nezabudni na seba, nedaj prednosť svojim dobytčím žiadostiam pred Christovým kráľovstvom.

Praotec Dávid síce kedysi dvojnásobne zhrešil, bol zasiahnutý šípom smilstva a zajatý kopijou trápenia nad vraždou, ale ty, moja duša, si ešte ťažšie chorá svojvoľnými hnutiami.

Dávid kedysi spojil nepravosť s nepravosťou, k smilstvu pridal vraždu, ale hneď preukázal dvojnásobné pokánie. Ty sama však, duša, vykonala si horšie veci a nekajala si sa Bohu.

Dávid kedysi napísal pieseň ako ikonu, ktorou usvedčuje skutky, čo spáchal, a volal: Zmiluj sa nado mnou, veď proti tebe samému som zhrešil, Bože všetkých, ty sám ma očisť.

Keď bola Archa nesená na voze a dobytča začalo odbočovať, Uzah sa jej len dotkol a hneď zakúsil Boží hnev. Utekaj od jeho trúfalosti, duša, dôstojne si cti to, čo je Božie.

Počula si už o Absolónovi, ako sa vzbúril proti prirodzenosti? Spoznala si jeho nečisté skutky, ktorými poškvŕnil lôžko svojho otca Dávida. A ty si napodobňovala jeho vášnivé a rozkošnicke hnutia.

Pokorila si svojmu telu svoju neotrockú dôstojnosť. Získala si nepriateľa, iného Achitofela, a spustila si sa podľa jeho rád. Ale sám Christos ich rozptýlil, aby si sa preda len nejako zachránila.

Zázračný Šalamún, naplnený darom múdrosti, vykonal kedysi to, čo je zlé pred Bohom, a odstúpil od neho. Jemu si sa pripodobnila, duša, svojim prekliatym životom.

Vlečený rozkošami svojich vášní sa poškvŕňoval, ctiteľ múdrosti je ctiteľ smilných žien, vzdialený od Boha. Beda mi, ty si ho v mysli napodobňovala, duša, poškvŕnenými túžbami po rozkoši.

Napodobňovala si, duša, Roboama, ktorý nepočúvol radu otcov, a zároveň najhoršieho služobníka Jeroboama, starého odpadlíka. Nenapodobňuj ich a volaj k Bohu: Zhrešil som, zľutuj sa nado mnou!

Svojou voľbou, duša, si zhromaždila Manasesove hriechy, keď si ako ohavnosti postavila svoje vášne a rozmnožila si nevôľu. Ale vrúcne napodobni jeho pokánie a získaj dojatie.

Nasledovala si Achabove škvŕny, moja duša, beda mi, stala si sa príbytkom telesných škvŕn a hanebnou nádobou vášní. Ale zo svojej hĺbky vzdychni a povedz Bohu svoje hriechy.

Nebo sa ti zatvorilo, duša, a postihol ťa hlad Boží, lebo ako kedysi Achab nepokorila si sa slovám Tesbana Eliáša. Ale ty sa snaž podobať Sareptanke a nakým prorokovu dušu

Potom, čo Eliáš pobil hanebných prorokov, dvakrát spálil Jezábeline päťdesiatice na svedectvo proti Achabovi. Utekaj, duša, od napodobňovania tých dvoch, a posilni sa.

Moje dni vyprchali ako sen vstávajúceho. Preto ako Ezechiáš slzím na svojej posteli, aby sa mi pridalo k rokom života. Lenže aký Izaiáš sa postaví pred teba, duša, ak nie sám Boh všetkých?

Padám pred tebou a ako slzy ti prinášam svoje slová: Zhrešil som ako ani smilnica nehrešila, konal som neprávosti ako nikto iný na zemi. Ale zľutuj sa, Vládca, nad mojím stvorením a zavolaj ma.

Tvoj obraz som pochoval, porušil som tvoj príkaz, zamračila sa všetka moja krása a vášňami bola uhasená moja svieca, Spasiteľu, ale zľutuj sa nado mnou a daruj mi radosť, ako to spieva Dávid.

Obráť sa, kajaj sa, odkry skryté, hovor vševidiacemu Bohu: Poznáš moje tajomstvá, jediný Spasiteľu, ale ty sám sa zmiluj nado mnou vo svojom milosrdenstve, ako to spieva Dávid.

Prepodobná matka Mária, pros Boha za nás.

Volala si k prečistej Božej matke a ako prvé si odhodila zúrivosť naliehavo dorážajúcich vášní, zahanbiac hroziaceho nepriateľa. Daruj teraz pomoc v trápení aj mne, svojmu služobníkovi.

Christa, ktorého si si zamilovala, po ktorom si zatúžila a kvôli ktorému si si pôstom vysušila telo, pros teraz, prepodobná, za jeho služobníkov, aby bol voči všetkým nám milosrdný a daroval pokojné rozpoloženie všetkým, čo si ho ctia.

Prepodobný otec Andrej, pros Boha za nás.

Upevni ma na skale viery svojimi modlitbami, otče, ohrad' ma Božou bázňou. A prosím ťa, Andrej, daruj mi pokánie a vyslobod' ma zo siete nepriateľov, ktorí ma hľadajú.

Sláva: Trojica jednoduchá, nedeliteľná a jednobytná, jediná prirodzenosť, Svetlá a Svetlo, tri Svätosti a jediná Svätosť; takto ospevujeme Boha, Trojicu. Ospevuj a oslavuj, duša, Život a Životy, Boha všetkých.

I teraz: Ospevujeme ťa, zvelebujeme ťa a klaniame sa ti, Bohorodička, lebo si porodila Jediného Christa, Boha nedeliteľnej Trojice, a ty sama si nám, čo sme na zemi, otvorila nebesá.

PIESEŇ 8.

Bezpočiatočného Kráľa Slávy, pred ktorým sa chvejú nebeské mocnosti, ospevujte, kňazi, a vyvyšujte naveky, ľudia.

Svätí apoštoli, proste Boha za nás.

Ako uhľíky nehmotného ohňa, apoštoli, spáľte moje hmotné vášne a zapáľte teraz vo mne túžbu po Božej láske.

Uctime si ľúbozvučné poľnice Slova, vďaka ktorým padli neopevnené hradby Nepriateľa a upevnili sa bašty poznania Boha.

Pánovi apoštoli, posvätené chrámy, vy ste rozbili chrámy a posvätné stĺpy Nepriateľa, rozbite idoly mojej vášnivej duše.

Presvätá Bohorodička, zachráň nás.

Pojala si Nepojateľného prirodzenosťou, nosila si Nosiaceho všetko a kojila si, Prečistá, sýtiaceho tvorstvo, Christa, Darcu života.

Svätí apoštoli, proste Boha za nás.

Christovi apoštoli, pod obratným vedením Ducha ste postavili celú Cirkev. Dobrorečte v nej Christovi naveky.

Apoštoli zatrúbili poľnicou učenia a zvrhli všetku leš' modlárstva, vyvyšujúc Christa po všetky veky.

Apoštoli, správne presídlení, dozorcovia sveta a nebeskí obyvatelia, vyslobodíte z bied tých, ktorí vás vždy vychvaľujú.

Sláva: Trojsnečný, presvetlý Boží Počiatok, prirodzenosť jednej slávy a na jednom tróne: Všepôsobiaci Otče, Synu a božský Duchu, ospevujem ťa naveky.

I teraz: Bez prestania ospevujme, ľudia, Božiu Matku ako čestný a najvyšší trón, jedinú, ktorá je po pôrode matkou aj pannou.

(Ďalej už s poklonami)

Nebeské vojská ho oslavujú, chvejú sa pred ním cherubíni a serafíni. Aj ty, všetko, čo dýchaš, všetko tvorstvo, ospevuj ho, dobroreč mu a vyvyšuj ho po všetky veky.

Zhrešil som, Spasiteľu, zmiluj sa nado mnou. Pozdvihni môj um k obráteniu. Prijmi ma, keď sa kajám, zľutuj sa, keď volám: Zhrešil som proti tebe, zachráň ma, konal som nepravosť, zmiluj sa nado mnou.

Zmiluj sa nado mnou, Bože, zmiluj sa nado mnou.

Vozataj Eliáš kedysi vozom čnosti vystúpil akoby na nebesá, povzniesol sa vysoko nad pozemské. Mysli pre

to, duša, na jeho výstup.

Eliášovým plášťom Elizeus kedysi postavil vody Jordánu ako steny proti sebe. Ty si nemala účasť na tejto milosti, moja duša, pre svoju nezdržanlivosť.

Keď Elizeus kedysi prijal Eliášov plášť, prijal tým dvojnásobnú milosť od Boha. Ty si nemala účasť na tejto milosti, moja duša, pre svoju nezdržanlivosť.

Sunamitka kedysi pohostinne prijala spravodlivého. Ty však, duša, neviedla si do svojho domu cudzinca ani pútnika. Preto budeš s plačom vyhodená von zo svadobnej siene.

Vždy si napodobňovala poškrvené poznanie Gíeziho, úbohá duša. Aspoň teraz v starobe odlož jeho chamtivosť, odstúp od svojej zloby a utekaj pred gehenským ohňom.

Napodobňovala si Oziáša, duša, a získala si v sebe dvojmo jeho malomocenstvo. Rozmýšľaj totiž nad nerozumnosťami a konáš nepravosti. Zanechaj to, čo máš, a pribehni v pokání.

Počula si, duša, o Ninivčanoch, ktorí sa kajali pred Bohom v popole a vrecovine, a nenapodobňovala si ich. Naopak, ukázala si sa horšou než všetci, ktorí zhrešili pred Zákonom i po Zákone.

Počula si, duša, ako Jeremiáš v blatistej jame volal s nárekom na Sionské mesto a hľadal slzy. Napodobňuj jeho plačlivý život a budeš zachránená.

Predvídajúc obrátenie Ninivčanov, utekal kedysi Jonáš do Taršiša. Ako prorok totiž spoznal Božie milosrdenstvo, a tak sa usiloval, aby proroctvo nezlyhalo.

Počula si, duša, o Danielovi v jame, ako zatvoril tlamy zverov. Dozvedela si sa, ako mládenci okolo Azariáša s vierou uhasili horiaci plameň pece.

Všetko zo Starého zákona som pripodobnil tebe, duša: napodobňuj bohumilé skutky spravodlivých a naopak, utekaj od zlých hriechov.

Spravodlivo súdiaci Spasiteľu, zmiluj sa nado mnou a zachráň ma pred ohňom a hrozbami, ktoré by som mal na súde právom podstúpiť. Prepáč mi ešte pred koncom, skrze čnosti a pokánie.

Ako zbojník ti volám: Spomeň si na mňa. Horoko plačem ako Peter: Prepáč mi, Spasiteľu. Volám ako mýtnik, roním slzy ako smilnica. Prijmi môj nárek, ako si kedysi prijal nárek Kanaánčanky.

Uzdrav hnisanie mojej úbohej duše, Spasiteľu. Jediný lekár, prilož mi náplasť, víno a olej, teda skutky pokánia, dojatie a slzy.

Aj ja, napodobňujúc Kanaánčanku, volám: Zmiluj sa nado mnou, Synu Dávidov. Ako žena s krvotokom sa dotýkam lemu rúcha, plačem ako Mária a Marta nad Lazárom.

Ako myro ti vyliavam na hlavu sklenicu slz, Spasiteľu, a volám k tebe ako smilnica hľadajúca milosrdenstvo. Prinášam ti prosbu a prosím, aby som prijal odpustenie.

Hoci nikto nezhršil proti tebe tak, ako ja, ty prijmi aj mňa, milosrdný Spasiteľu, keď sa v bázni kajám a s láskou volám: Pred tebou jediným som zhrešil. Zmiluj sa nado mnou, Milosrdný.

Ušetri svoje stvorenie, Spasiteľu, a ako Pastier hľadaj to, čo sa stratilo. Predíď zblúdeného a vytrhni ho vlkovi, urob ma ovečkou v stáde svojich oviec.

Keď zasadneš, Sudca, ako milosrdný, a ukážeš svoju strašnú slávu, Spasiteľ, keď sa rozpáli pec a všetci sa budú báť tvojho neznesiteľného súdu, aká bázeň vtedy padne na nás!

Prepodobná matka Mária, pros Boha za nás.

Matka nezapadajúceho Svetla ťa osvietila a rozviazala ťa zo zatemnenia vášní. Preto Mária, keď si vošla do duchovnej milosti, osviet tých, ktorí ťa verne ospevujú.

Keď v tebe Boží Zosima uvidel nový zázrak, skutočne užasol. Videl totiž, matka, anjela v tele, celý sa naplnil úžasom a ospevoval Christa naveky.

Prepodobný otec Andrej, pros Boha za nás.

Ty máš odvahu pred Bohom, Andrej Krétsky, čestná chvála, prosím, modli sa, aby som teraz skrze tvoje modlitby našiel rozviazanie z pút neprávosti, lebo ty si učiteľ pokánia a sláva spravodlivých.

Zvelebujeme Otca i Syna i Svätého Ducha, Pána.

Bezpočiatočný Otče, spolubezpočiatočný Synu, dobrotivý Utešiteľu, spravodlivý Duchu. Rodič Božieho Slova, Slovo bezpočiatočného Otca, živý a budujúci Duchu; Svätá Trojica a Jedinosť, zmiluj sa nado mnou.

I teraz: Ako z purpurovej látky sa v tvojom lone, Prečistá, utkal duchovný plášť Emanuela, jeho telo. Preto ťa vebíme naozaj ako Bohorodičku.

Chválim, dobrorečíme a klaniame sa Pánovi, ospevujeme a vyvyšujeme ho po všetky veky.
(Chvalim, blahoslovim)

PIESEŇ 9.

Svätí apoštoli, proste Boha za nás.

Ukázali ste sa ako pramene spasiteľnej vody, apoštoli, zvlažte moju dušu, roztavenú hrišnym smädou.

Plávam vo víre záhuby, už som potopený; svojou pravicom ma zachráň, Pane, ako Petra.

Ste ako soľ chutného učenia, vysušte hnilobu môjho rozumu a odožte tmu nevedomosti.

Presvätá Bohorodička, zachráň nás.

Ty si porodila Radosť, Vládkyňa, daruj mi plač, ktorým budem môcť v budúcom dni nájsť božskú útechu.

Iný irmos: My, všetky pokolenia, oslavujeme ťa ako prostredníčku medzi nebom a zemou, lebo telom sa v tebe, Panna, usídlila plnosť Božstva.)

Svätí apoštoli, proste Boha za nás.

Vebíme ťa piesňami, slávne zhromaždenie apoštolov, lebo ste sa zjavili svetu ako jasné svetlá, odháňajúce prelud.

Svojou sieťou dobrej zvesti ste ulovili duchovné ryby, prinášajte ich vždy, blažení apoštoli, ako pokrm Christovi.

Prosíme vás, apoštoli, pamätajte na nás vo vašich prosbách k Bohu, aby boli vyslobodení z každého pokušenia tí, čo vás s láskou ospevujú.

Sláva: Ospevujem ťa, trojhypostázna Jedinosť, Otče a Synu s Duchom, jediný, jednobytý Boh, bezpočiatočná Trojica s jedinou silou.

I teraz: My, všetky pokolenia, ako Rodičku a Pannu ťa nazývame blaženou, lebo si nás vyslobodila z kľatby a porodila si nám Radosť – Pána.

(Ďalej už s poklonami.)

Neopísateľný pôrod z panenského počatia, neporušený plod matky bez muža! Božie narodenie totiž obnovuje prirodzenosť, preto ťa vo všetkých pokoleniach *pravoverne* vebíme ako Matku, Božiu nevestu.

Zmiluj sa nado mnou, Bože, zmiluj sa nado mnou.

Moja myseľ je dobitá, telo mi ochorelo, neduhmi trpí môj duch, slovo stratilo silu, môj život je umŕtvený, koniec je pred dverami. Čo urobíš, moja úbohá duša, keď príde Sudca, aby ťa skúmal?

Priblížil som ti, duša, Mojžišov Pôvod sveta a celý jeho písaný Zákon, rozprávali ti o spravodlivých a nespravodlivých. Ty si napodobňovala tých druhých a nie prvých, duša, a zhrešila si voči Bohu.

Zákon stratil silu, slávi sa Dobrá zvesť. Celé Písmo bolo v tebe nepovšimnuté, Proroci a všetky slová spravodlivosti stratili silu. Tvoje rany, duša, sa rozmnožili, keď nebolo lekára, ktorý by ťa liečil.

Ponúkam ti teda príklady z Nového Písma, ktoré ťa vedú, duša, k dojatiu. Napodobňuj spravodlivých, odvráť sa od hriešnych a získaj Christovu priazeň modlitbami, pôstom, čistotou a stálosťou.

Christos sa stal človekom a zločincov so smilnicami povolal k pokániu. Kajaj sa, duša, už sa otvorili dvere do kráľovstva a pred tebou sa ho zmocňujú kajúci farizeji, mýtnici a neviestky.

Christos sa stal človekom, stal sa spoluúčastníkom na mojom človečenstve a dobrovoľne naplnil všetko, čo patrí k ľudskej prirodzenosti, okrem hriechu. Tým ti, duša, vopred ukázal obraz a podobu svojho zostúpenia k tebe.

Christos zachránil mudrcov, zvolal pastierov, množstvo chlapcov sa stalo mučeníkmi, oslávil starcov a staré vdovy. Ty si nenapodobňovala, duša, ich skutky ani ich život. Ale beda ti, keď budeš súdená.

Pán sa postil štyridsať dní na púšti a nakoniec vyhladol, čím ukázal svoju ľudskú stránku. Nezlenivej, duša, keď ťa bude pokúšať nepriateľ, nech sa odrazí od tvojich nôh, teda modlitby a pôstu.

Christos bol pokúšaný, diabol pokúšal; ukazoval mu kamene, aby sa stali chlebmi, vyviedol ho na vrch, aby videl v jednom okamihu všetky kráľovstvá sveta. Boj sa, duša, jeho vábenia, vytriezvi a v každej hodine sa modli k Bohu.

Hrdlička milujúca púšť, Christova svieca ohlasujúca pokánie, hlas volajúceho zvolal: Herodes prestúpil zákon s Herodiadou. Hľad', moja duša, aby si neuviazla v sieti neprávosti, ale pobožkaj pokánie.

Predchodca Milosti sa usídlil v púšti, celá Judea a Samária, keď o tom počuli, utekali za ním, vyznávali svoje hriechy a túžobne sa dávali krstiť. A ty si ich nenapodobnila, duša.

Úctyhodné manželstvo a nepoškvrnené lôžko! Christos kedysi obe požehnal, keď v tele jedol a v Káne na svadbe vodu urobil vínom. Tak ukázal prvý zázrak, aby si sa ty, duša, zmenila.

Christos postavil na nohy ochrnutého a ten si vzal svoje lôžko, zdvihol mŕtveho mládencu, syna vdovy, aj dieťa stotníka, a zjavil sa Samaritánke, čím ti, duša, vopred namaľoval bohoslužbu v Duchu.

Pán uzdravil ženu s krvotokom cez dotyk lemu rúcha, očistil malomocných, osvietil a vzpriamil slepých a chromých, slovom uzdravil hluchých, nemých a zhrbených, aby si sa ty, úbohá duša, zachránila.

Christos uzdravoval neduhy a chudobným hlásal slovo dobrej zvesti, liečil postihnutých, jedol s mýtnikmi, družne sa rozprával s hriešnikmi, dotykom ruky vrátil zosnulú dušu Jairovej dcéry.

Mýtnik sa zachránil, smilnica sa očistila, ale farizej sa chválil a bol odsúdený. Prvý ti totiž volal: očisť ma, tá druhá: zmiluj sa nado mnou, posledný však sa nadúval a volal: “ďakujem ti” a iné bláznivé slová.

Zachej bol mýtnik, ale sa zachránil, farizej Šimon sa pohoršoval, ale smilnica prijala odpúšťajúce rozviazanie pút od toho, ktorý má moc odpúšťať hriechy. Ponáhľaj sa, duša, ju napodobniť.

Moja úboha duša, nenapodobnila si smilnicu, ktorá vzala alabastrovú nádobu s myrom a so slzami mazala Spasiteľove nohy, vlasmi utrela toho, čo trhal rukopis jej dávnych hriechov.

Dozvedela si sa, moja duša, že boli prekliate mestá, ktorým Christos priniesol dobrú zvesť. Zľakni sa tohoto znamenia, aby si nedopadla ako tí, ktorých Vládca prirovnal Sodomčanom a odsúdil ich až do pekla.

Aby si nedopadla ešte horšie pre zúfalstvo, moja duša! Počula si o viere Kananejky, ktorej dcéra bola uzdravená Božím slovom. Volaj Christovi z hĺbky srdca ako ona: Synu Dávidov, zachráň aj mňa.

Buď ku mne milosrdný, zachráň ma a zmiluj sa, Synu Dávidov, ktorý si slovom uzdravil posadnutých, povedz mi láskavé slovo, aké si povedal zločincovi: Amen, hovorím ti, budeš so mnou v raji, keď prídem do svojej slávy.

Zločinec ťa ohováral, zločinec ti dobrorečil, a obaja spolu viseli na kríži. Dobrotivý, aj mne otvor dvere svojho slávneho kráľovstva, ako si ich otvoril svojmu vernému zločincovi, čo ťa spoznal ako Boha.

Tvorstvo ťa videlo ukrižovaného a spolu sa chvelo, hory a kamene sa rozpadali, zem sa triasla a peklo bolo obnažené. Svetlo cez deň potemnelo, keď ťa, Ježiš, videlo pribitého na kríž.

Nepýtaj odo mňa hodnotné plody pokánia, lebo moja sila vo mne sa vyčerpala. Daruj mi však stále skrúsené srdce a duchovnú chudobu, aby som ti práve tieto priniesol ako príjemnú obeť, jediný Spasiteľu.

Sudca môj, ty do mňa vidíš; keď opäť prídeš s anjelmi súdiť celý svet, zhladni na mňa svojím láskavým okom, ušetri ma a zľutuj sa, Isuse, nado mnou, ktorý som zhrešil viac než celé ľudské pokolenie.

Prepodobná matka Mária, pros Boha za nás.

Anjelské zástupy i ľudské zhromaždenia si udivila svojím zvláštnym životom, žila si nehmotne a prekonala si prirodzenosť, a takto, akoby nehmotnými nohami, Mária, si vstúpila do Jordánu a prešla si ho.

Urob Stvoriteľa láskavým k tým, čo ťa chvália, prepodobná matka, aby sa vyslobodili z nepríjemností a trápení útočiacich zo všetkých strán, aby sme, vyslobodení z nástrah, bez prestania vebili Pána, ktorý ťa oslávil.

Prepodobný otec Andrej, pros Boha za nás.

Ctihodný Andrej, trojblažený otče, pastier Kréty, neprestávaj sa modliť za tých, čo ťa ospevujú, aby sme boli všetci, čo si verne ctíme tvoju pamiatku, vyslobodení z hnevu a trápenia, z rozkladu a nespočetných hriechov.

Sláva: Jednobytná Trojica, trojhypostázna Jedinosť, ospevujeme ťa a oslavujeme Otca, vebíme Syna a klaniame sa Duchu, jedinej prirodzenosti, pravému Bohu, Životu a nekonečnému živému kráľovstvu.

I teraz: Prečistá Bohorodička, zachovaj svoje mesto, lebo keď v tebe verne kraľuje, v tebe sa aj upevňuje, keď víťazí s tebou, víťazí nad každým pokušením, berie do zajatia vojsko a ukončuje poddanstvo.

Neopísateľný pôrod z panenského počatia, neporušený plod matky bez muža! Božie narodenie totiž obnovuje prirodzenosť, preto ťa vo všetkých pokoleniach *pravoverne* vebíme ako Matku, Božiu nevestu.